

Medlem nævnte et Exempel fra Kjøbenhavn om to Eiendomme, den ene bortleiet, den anden ikke. Nu maa jeg bemærke, at det er vanskeligt at drage Paralleller fra Leieforholdene i Kjøbenhavn til, hvad der gjælder om Fordeieendomme, hvor jo de samme Forudsætninger ikke ere tilstede. Han sagde, at naar kun den ene Eiendom var bortleiet, fik Eieren af denne den samme Erstatning, som Eieren af den ikke bortleiede og dette var ubilligt, da Eieren af den bortleiede Eiendom skulde udaffordere sine Leiere og derved led et Tab; men dette er ikke rigtigt. Hvis der kommer en Expropriation i dette Tilfælde, vil den have at tage i Betragtning, under hvilke Vilkaar begge disse Eiendomme ere leiede bort, og altsaa give en fylbigere Erstatning i det ene end i det andet Tilfælde. Det ærede Medlem erkjendte selv, at Forordningen af 1845 ikke alene tog Hensyn til Verdien i Handel og Wandel, men at mange andre Momenter blive at tage i Betragtning. Det er f. Ex. aldeles klart, at Renteværdien i det Moment, Eiendommen er afstaaet, maa komme i Betragtning. Det ærede Medlem nævnte et Exempel paa, at en Forpagter havde bygget interimistiske Boliger paa en Del af det Grundstykke, som blev afstaaet, og mente, at det kunde fremfalde Forleghed; men det er ikke Tilfældet. Under saadanne Forhold er Forpagteren selvfølgelig Eier af de Bygninger, som der er Tale om at afstaa, og han staa altsaa lige overfor Expropriationen ikke som Forpagter, men som Eier for Bygningernes Bedkommende. Dette synes mig saa indlysende, at der ikke kan indvendes Noget derimod. Hvor han har opført Bygninger paa anden Mand's Grund, indtræder han, hvor der er Tale om Expropriation, i Eiernes fulde Rettigheder for sin Del af Eiendommen. Det ærede Medlem talte om Muligheden af en ministeriel Instrux, men det forekom mig at være et meget svagt Punkt i hans Begrundelse. Den ærede Indenrigsminister har heller ikke, om jeg saa maa sige, lyst dette i Kuld og Kjøb, idet han erkjendte, at der ikke kunde være Tale om at instruere Domstole, og det er dog det, der nærmest er Tale om her ved Landvæsenkommissionerne. Hvor der er Trang til Veiledning, vil jeg for mit Bedkommende hellere foretrække prøvede gamle Lovregler, der have været anvendte i tusinde og atter tusinde Tilfælde nu i Løbet af 30 Aar, fremfor et lyst Skjøn af en Landvæsenkommission, til hvilken man overlader overordentlig mange, meget vanskelige Arbejder netop under Competence som Domstol. En Landvæsenkommission har virkelig for dem, der vide, hvad der falder ind under den, ganske overordentlig mange praktiske Vanskeligheder at overvinde, og det er i høi Grad ønskeligt, at man kan give den Noget til Rettesnor, naar dette Noget er nogenlunde godt og prøvet, hvilket det maa erkjendes at være i det foreliggende Tilfælde. Jeg kan altsaa ikke stemme for Forslaget under

Nr. 1, medens jeg dog ikke skal miskjende, at det er kommet frem, fordi det ærede Medlem har ment, at Retfærdigheden i sin Almindelighed kunde hævdes fuldstændigere ved at lade det Hele staa hen; men jeg tror, at i foreliggende, positive konkrete Tilfælde vil det være heldigt for Alle dem, der falde ind under Expropriationsbestemmelserne, at Landvæsenkommissionerne have en Regel at rette sig efter, der, om den end ikke er fuldkommen, dog, som sagt, er prøvet, og jeg vil derfor tilraade at lade de vedkommende Bestemmelser blive staaende i Lovforslaget og forkaste Uendringsforslaget.

Hindenburg: Jeg erkjender, at, hvad den ærede sidste Læser har sagt om Svagheden af min Argumentation med Hensyn til Instruxen for Landvæsenkommissionerne, er besøiet. Da Landvæsenkommissionen er en Domstol, er det ganske vist sandt, at det i og for sig er mindre rigtigt og mindre naturligt at instruere den, og det er ligeledes sandt, at en saadan Veiledning ikke vilde kunne være bindende for den. Jeg har derfor kun tænkt mig, at der kunde gives en Fremstilling af de Grundsatninger, der maatte være ledende for Landvæsenkommissionerne, uden at de skulde være bundne derved. Jeg maa imidlertid desto stærkere hævde, at det, naar man betror en Autoritet at sige, hvor stor Skaden skal være, er selvmodsigende at bestemme, at den, selv om den kom til det Resultat, at Skaden var den og den, skal være pligtig til at sige, at den er en anden, end selve Autoriteten mener, at den er. Dette finder jeg urimeligt, og det er det, der har bevæget mig til at stille det Forslag, som jeg i Forening med ærede Medlemmer har filllet. Jeg har saa meget mere Haab om, at Thinget vil gaa ind paa denne Betragtning, som det har lyst den samme Læse i Kuld og Kjøb ved under 2den Behandling af samme at udstemme en Bestemmelse, der gif ud paa at sætte Brugerens Bidragspligt i et konstant Forhold til Eieren. Vi sige, at vi erkjende, at vi ville overlade til Landvæsenkommissionen at bestemme, hvor stort Brugerens Bidrag skal være; men naar det i det ene Forhold erkjendes, at en fast Regel er af det Onde, kan jeg ikke indse, at en saadan fast Regel skulde være af det Gode i et beslægtet Tilfælde. — Den anden Argumentation, som min ærede Ven fra Aarhus (Ingerslev) brugte, og som jeg ogsaa erkjender har Afstilligt for sig, bestod i hans Udtalelse om, at denne paagjældende Lov har bestaaet i saamange Aar, at den er prøvet, at den er god, og at der aldrig har været klaget over den. Det ærede Medlem maa imidlertid forlade mig, naar jeg siger, at jeg i min Stilling har havt noget mere Anledning til at blive bekendt med de Klager, der føres over Expropriationsforretninger. Disse Forretninger ere paa ingen Maade gaaede hen,